

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA PIEKARY ŚLĄSKIE

z dnia ..... 2017 r.

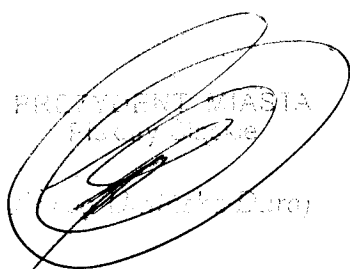
w sprawie przyjęcia „3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Piekarach Śląskich na lata 2018-2020”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 1875) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 697 z późn. zm.)

Rada Miasta Piekary Śląskie
uchwała:

- § 1. Przyjmuje się „3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny w Piekarach Śląskich na lata 2018-2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Piekary Śląskie.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PROJEKT UCHWAŁY
RADA MIASTA
PIEKARY ŚLĄSKIE
(10-2276Y)

**OPINIUJE SIĘ
POD WZGLĘDEM
FORMALNOPRAWNYM
RADCA PRAWNY**
Aleksandra Broda
(10-2276Y)

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 697) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle zadań ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji. Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Piekarach Śląskich na lata 2018-2020. Podstawowym założeniem niniejszego Programu jest wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną i dla rodziny.

Realizacja działań Programu uwzględniających specyfikę gminy i jej potrzeby, pozwoli skuteczniej wspierać rodzinę oraz przyczyni się do poprawy jakości życia rodzin i dzieci.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Piekarach Śląskich

Maciej Gazda

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Miasta Piekary Śląskie

z dnia ..... 2017 r.

**3-LETNI GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W PIEKARACH ŚLĄSKICH
NA LATA 2018-2020**

Opracował: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich 2017

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
2.	Założenia Programu	3
3.	Podstawa prawna Programu.....	4
4.	Diagnoza	4
5.	Zasoby instytucjonalne	6
6.	Odbiorcy programu	6
7.	Cel programu	6
8.	Cele szczegółowe	7
9.	Zadania.....	7
10.	Oczekiwane rezultaty	9
11.	Źródła finansowania programu	9
12.	Sposób monitorowania realizacji programu.....	9

1. Wprowadzenie

Do zadań własnych gminy określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wsparcia rodziny. Opracowany program ma na celu wzmacnianie rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej, a także przeżywających trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci. Wspieranie rodziny to zbiór działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do samodzielnego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz pomoc w odzyskaniu lub wzmacnianiu prawidłowego ich funkcjonowania w środowisku społecznym. Ważnym obszarem realizowanego programu jest także podejmowanie działań wyprzedzających i szeroko rozumiana profilaktyka problemów społecznych.

Zachodzące zmiany społeczne wraz z realizacją kolejnych programów wspierania rodzin w wymiarze instytucjonalnym i finansowym przyczyniają się systematycznego zmniejszania się liczby rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Jednocześnie zasadniczą przyczyną, w związku z którą mieszkańcy Piekar Śląskich wnioskuje o pomoc, jest nadal ubóstwo powiązane z brakiem stałego zatrudnienia oraz problemem alkoholowym. Istotnym problemem jest także niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczych oraz brak odpowiednich kompetencji wychowawczych, co w połączeniu z innymi problemami towarzyszącymi niejednokrotnie prowadzi do zjawiska powielania postaw przyczyniających się do utrwalania i dziedziczenia ubóstwa. Brak kompetencji społecznych rodziców, niedostosowanie do norm i zasad współżycia oraz brak umiejętności gospodarowania posiadanymi zasobami wymaga intensywniejszych działań ze strony instytucji pomocy społecznej w zakresie profilaktyki, edukacji i pracy socjalnej.

Co więcej, środowiska zmarginalizowane mają często zaburzone relacje zarówno między poszczególnymi członkami rodziny, jak i ze środowiskiem sąsiedzkim, co powoduje, że nie mogą liczyć na pomoc najbliższego otoczenia. Efektem opisanych zjawisk jest niewydolność rodziny i jej dysfunkcyjność jako podstawowej komórki społecznej oraz naturalnego środowiska rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

2. Założenia Programu

Ujęte w programie zadania zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności, których celem jest w miarę sprawne przywrócenie jej zdolności do prawidłowego wypełniania ról społecznych, a także niedopuszczania do sytuacji, w których rodzina prawidłowo funkcjonująca w wyniku oddziaływania różnych czynników zostaje zepchnięta na margines społeczny.

Podstawowym instrumentem oddziaływania na sytuację rodziny jest realizowana w ramach zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie praca socjalna, zarówno w wymiarze indywidualnym, grupowym, jak i środowiskowym. Pracownicy socjalni wraz z asystentami rodziny opierając się na założeniach ustawy o pomocy społecznej oraz o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podejmują działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz do wzmocnienia ich kompetencji i umiejętności społecznych. Wraz z rosnącą liczbą rodzin potrzebujących wsparcia wykraczającego poza pomoc materialną systematycznemu zwiększeniu ulega grupa objętych wsparciem w tej formie, co możliwe jest poprzez zatrudnienie dodatkowych asystentów rodziny - w chwili obecnej jest to 9 etatów – finansowanych w istotnej części ze środków programu Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

W ramach programu rewitalizacji dzielnicy Brzeziny Śląskie planowane jest zatrudnienie kolejnej osoby na stanowisko asystenta rodziny, a także 2 dodatkowych osób na stanowisko asystenta osoby niepełnosprawnej (co w skali całego miasta da liczbę 4 asystentów zajmujących się problemem niepełnosprawności). Osoby te będą zatrudnione w nowo powstałym Centrum Usług Społecznych, które obejmie wsparciem także osoby starsze w ramach Klubu Seniora oraz dzieci w ramach Klubów Integrycyjnych. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich zatrudnia pracowników,

którzy wspierają rodzinę poprzez realizowanie grupowej pracy socjalnej. Zakres realizacji zadań obejmuje wsparcie o charakterze zawodowym i społecznym. Dzięki realizacji takich zajęć rodziny mogą nabyć nowych umiejętności, które pomogą im w nawiązywaniu poprawnych relacji interpersonalnych w poszukiwaniu pracy, jak również w domu.

Następnym celem programu jest pomoc rodzinom biologicznym w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych tak, aby małoletni mogli pozostać w środowisku rodzinnym lub w sytuacji, gdzie doszło do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, mogły powrócić pod opiekę rodziców.

3. Podstawa prawna Programu

Program realizowany jest m.in. w oparciu o:

- ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 697 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 1769 ze zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390),
- ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 487 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 1860 ze zm.).

Program nawiązuje do:

- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Piekary Śląskie na lata 2016 – 2020,
- Strategii Rozwoju Kraju 2020,
- Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020.

Program jest także komplementarny z działaniami podejmowanymi w ramach realizowanych w MOPR projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

4. Diagnoza

Diagnoza na potrzeby niniejszego programu, w zakresie dysfunkcyjności rodzin w obszarze wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich i zasadniczo nie odbiega ona od diagnozy opracowanej na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Piekary Śląskie na lata 2016 – 2020.

W 2015r. objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie zostało 1 424 środowisk z łączną liczbą 3 075 osób w rodzinie, natomiast w 2016r. pomocą zostało objętych 2 918 osób z 1385 środowisk.

Do Punktu Interwencji Kryzysowej MOPR w 2016r. wpłynęły 94 „Niebieskie Karty” w związku z przemocą domową. Kolejne 82 procedury były kontynuowane, natomiast procedura została wszczęta w latach ubiegłych. Przez okres całego roku zamknięto w sumie 106 procedur, z tego 42 wszczęte w 2016r. 48 rodzin z terenu Piekar Śląskich zostało objętych projektem „Twoje życie – Twój wybór” finansowanym ze środków Unii Europejskiej.

Poniższa tabela przedstawia ilość środowisk korzystających z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w podziale na dominujące problemy w latach 2015 -2016.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba środowisk korzystających z pomocy w 2015r.	% w stosunku do liczby ogólnej	Liczba środowisk korzystających z pomocy w 2016r.	% w stosunku do liczby ogólnej
Ubóstwo	866	60,81	812	58,63
Sieroctwo	3	0,21	1	0,07
Bezdomność	49	3,44	71	5,13
Bezrobocie	721	52,74	651	47
Niepełnosprawność	422	29,63	420	30,32
Długotrwała lub ciężka choroba	492	34,55	469	33,86
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	110	7,72	120	8,66
Alkoholizm	282	19,80	276	19,93
Narkomania	11	0,77	6	0,43
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu karnego	24	1,69	24	1,73

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że ogólna liczba środowisk korzystających z pomocy i wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w porównaniu do roku 2015 nieznacznie spadła. Struktura rodzin korzystających z tut. Ośrodka pozostaje bez istotnych zmian. W 2016r. 48,8% środowisk to gospodarstwa jednoosobowe, pozostałe 51,2% stanowią rodziny. W 2015r. gospodarstwa jednoosobowe stanowiły 50,35 % wszystkich środowisk. Jednocześnie zaobserwowano spadek ilości środowisk z dziećmi oraz wzrost ilości osób objętych wsparciem w gospodarstwach domowych złożonych wyłącznie z osób pełnoletnich, co w części wynika z realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Program 500+).

Na podstawie analizy statystyk z ubiegłych lat można stwierdzić, że zaistniałe zmiany nie są znaczące i nie wpływają na zmianę zakresu realizowanych działań. Jednocześnie w zakresie wypłacanych świadczeń pieniężnych odnotowano gwałtowny odpływ korzystających. W 2015 z tej formy pomocy korzystało 1024 środowisk natomiast na koniec 2016 już tylko 571. Udział korzystających ze świadczeń niepieniężnych – w tym pracy socjalnej w ogólnej liczbie rodzin w 2016 przekroczył 50%. Wskazuje to na utrzymującą się potrzebę udzielania wsparcia, ale już nie w formach finansowych.

Uwzględniając zebrane dane oraz analizując sytuację indywidualną w rodzinach osób korzystających z pomocy należy wskazać, że część tych rodzin przy zapewnieniu wsparcia profesjonalnych służb jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i emocjonalny, co daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. Niemniej jednak z uwagi na brak współpracy rodziny istnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie okażą się niewystarczające i w sytuacji zagrożenia dobra dziecka zajdzie konieczność umieszczenia go w pieczy zastępczej.

5. Zasoby instytucjonalne

Program realizowany będzie poprzez współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny:

- a) Właściwe Wydziały Urzędu Miasta.
- b) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.
- c) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Piekarach Śląskich.
- d) Dom Dziecka.
- e) Komenda Miejska Policji.
- f) Straż Miejska.
- g) Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- h) Placówki oświatowe i pedagogy szkolni.
- i) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
- j) Sąd Rejonowy i kuratorzy sądowi.
- k) Powiatowy Urząd Pracy.
- l) Organizacje pozarządowe (m.in. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Piekarskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich – Klub Abstynenta „Piątka”).
- m) Ochronka Charytatywna przy Parafii św. Bartłomieja i NMP.
- n) Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach z siedzibą w Piekarach Śląskich.
- o) Zakład Gospodarki Mieszkaniowej.
- p) Szpitale i inne placówki ochrony zdrowia.
- q) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.
- r) Ośrodek Kultury „Andaluzja”.
- s) Miejska Biblioteka Publiczna w Piekarach Śląskich.
- t) Młodzieżowe Domy Kultury.

6. Odbiorcy programu

Jak wynika z diagnozy środowiska przeprowadzonej w oparciu o dane z lat ubiegłych odbiorcami programu są zazwyczaj osoby długotrwale korzystające ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich w różnych formach, z uwagi na występujące problemy: ubóstwo będące konsekwencją długotrwałego bezrobocia, niskiego wykształcenia i wyuczonej bezradności.

Ponadto, częste są także bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, samotne rodzicielstwo, wielodzietność, uzależnienia (w tym. m.in. uzależnienie od alkoholu), przemoc w rodzinie oraz niepełnosprawność lub długotrwała choroba.

Kolejną grupą są rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, które z tego powodu są zagrożone marginalizacją. Rodziny te są objęte działaniami o charakterze profilaktycznym. Dodatkową grupę stanowią kobiety w zagrożonej ciąży oraz matki dzieci niepełnosprawnych, objęte pomocą asysty rodzinnej w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Działaniami profilaktycznymi i wspierającymi, objęte mogą być także osoby nie korzystające z pomocy społecznej oraz będące otoczeniem osób przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.

7. Cel programu

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej w odzyskaniu lub wzmacnianiu prawidłowego funkcjonowania oraz tworzenie sprzyjających do tego

warunków. Ponadto, program zakłada działania o charakterze profilaktyki problemów społecznych – w tym profilaktyka uzależnień i zapobiegania marginalizacji środowisk ze względu na istniejące trudności.

8. Cele szczegółowe

- a) poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i wymagających wsparcia i pomocy;
- b) dążenie do reintegracji rodziny poprzez podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej;
- c) stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w wypełnianiu funkcji rodzicielskich;
- d) podniesienie jakości świadczonych usług w rodzinie;
- e) integracja i aktywizacja społeczna i zawodowa rodzin;
- f) wsparcie rodzin przeżywających trudności w związku z niepełnosprawnością lub długotrwałą chorobą – w tym wsparcie rodzin w okresie ciąży, w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka oraz rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi;
- g) profilaktyka problemów społecznych w tym bardziej kompleksowe wsparcie rodzin z problemem uzależnienia.

9. Zadania

Cele programu	Sposób realizacji	Realizatorzy i potencjonalni partnerzy
1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i wymagających wsparcia i pomocy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie rodzinie przeżywającej trudności możliwości skorzystania ze wsparcia i pomocy asystenta rodziny – stworzenie nowych etatów dla asystentów rodziny w ramach programu rewitalizacji dzielnicy Brzeziny Śląskie. 2. Tworzenie warunków do działań rodzin wspierających. 3. Szkolenie i wspieranie kandydatów na rodziny zastępcze. 4. Wsparcie finansowe. 5. Umożliwienie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego i rodzinnego (radca prawny, psychiatra), w tym prowadzenie programów kierowanych do rodzin, dzieci i młodzieży. 6. Tworzenie grupowej pracy socjalnej na rzecz rodzin i jej członków w celu nabywania nowych umiejętności. Prowadzenie grup, treningów, warsztatów dla rodzin przez pracowników MOPR. 	<p>Realizator: MOPR,</p> <p>Partnerzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Dom Dziecka, kuratorzy, placówki oświatowe.</p>
2. Dążenie do reintegracji rodziny poprzez podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca asystenta rodziny, pracownika socjalnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjami działającymi na rzecz rodziny. 2. Poradnictwo specjalistyczne (indywidualne, grupowe) i rodzinne. 	<p>Realizator: MOPR,</p> <p>Partnerzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Dom Dziecka.</p>
3. Stworzenie efektywnego systemu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny. 	<p>Realizator: MOPR</p>

wsparcia rodzin w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.	<p>2. Rozwijanie działalności profilaktycznej i edukacyjnej.</p> <p>3. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży m.in. poprzez sport, rekreację, kulturę, rozwój placówek wsparcia – Kluby Integracyjne.</p> <p>4. Organizowanie zajęć dla rodzin (w tym warsztaty rodzicielskie, treningi kompetencji i umiejętności społecznych itp.) przez pracowników MOPR.</p> <p>5. Prowadzenie profilaktyki uzależnień przez pracowników MOPR, którzy specjalizują się w tym zakresie.</p>	Partnerzy: wszystkie instytucje i organizacje działające na rzecz dziecka i rodziny.
4. Podniesienie jakości świadczonych usług rodzinie.	<p>1. Systematyczne doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, treningach, supervizji (w tym tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny oraz wszystkich pracowników instytucji działających na rzecz wsparcia dziecka i rodziny).</p> <p>2. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających.</p> <p>3. Finansowanie kosztów pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ponoszonych przez rodziny wspierające.</p>	Realizator: MOPR Partnerzy: wszystkie instytucje i organizacje działające na rzecz dziecka i rodziny.
5. Integracja i aktywizacja społeczna rodzin.	<p>1. Realizacja programów współfinansowanych ze środków EFS.</p> <p>2. Realizacja zajęć grupowych prowadzonych przez pracowników MOPR.</p> <p>3. Organizowanie zajęć integracyjnych dla uczestników zajęć poprzez m.in. rekreację, kulturę.</p>	Realizator: MOPR, Partnerzy: Miejska Biblioteka Publiczna, Młodzieżowe Domy Kultury,
6. Wsparcie rodzin przeżywających trudności w związku z niepełnosprawnością lub długotrwałą chorobą – w tym wsparcie rodzin w okresie ciąży w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka oraz rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.	<p>1. Stworzenie rodzinie przeżywającej trudności możliwości skorzystania ze wsparcia i pomocy asystenta osoby niepełnosprawnej – stworzenie 2 nowych etatów dla asystentów rodziny w ramach programu rewitalizacji dzielnicy Brzeziny Śląskie.</p> <p>2. Wsparcie rodzin w okresie ciąży w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka oraz rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi (w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”).</p>	Realizator: MOPR Partnerzy: wszystkie instytucje i organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych oraz chorych w tym placówki służby zdrowia.
7. Profilaktyka problemów społecznych w tym bardziej kompleksowe wsparcie rodzin z problemem	<p>1. Stworzenie rodzinie przeżywającej trudności możliwości skorzystania ze wsparcia i pomocy konsultanta ds. uzależnień.</p> <p>2. Realizacja zajęć profilaktycznych przez pracowników MOPR.</p> <p>3. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży m.in. poprzez sport, rekreację, kulturę, rozwój placówek wsparcia –</p>	Realizator: MOPR , Partnerzy: Miejska Biblioteka Publiczna,

uzależnienia.	Kluby Integracyjne. 4. Realizacja programów wspierających rodziny współfinansowanych ze środków EFS.	Ośrodek Kultury „Andaluzja”, Młodzieżowe Domy Kultury.
---------------	---	---

10. Oczekiwane rezultaty

- a) Zapewnienie profesjonalnej pomocy dziecku i rodzinie.
- b) Konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji.
- c) Podniesienie poziomu rozwoju profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku.
- d) Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i wymagających wsparcia.
- e) Wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin.
- f) Podniesienie świadomości z zakresu planowania i funkcjonowania rodziny.
- g) Zmniejszenie liczby rodzin dysfunkcyjnych.
- h) Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.
- i) Zwiększenie liczby dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
- j) Większa integracja rodzin dysfunkcyjnych z środowiskiem lokalnym (tworzenie sieci wsparcia w środowisku sąsiedzkim).
- k) Większa świadomość w środowisku lokalnym na temat problemów społecznych i zjawiska marginalizacji, większa świadomość na temat sposobów radzenia sobie z problemami.
- l) Rozszerzenie możliwości diagnostyki problemu uzależnienia i usprawnienie sposobów kierowania klientów do specjalistycznych placówek.

11. Źródła finansowania programu

Program realizowany będzie ze środków:

- budżetu miasta,
- budżetu państwa,
- funduszy unijnych,
- budżetów organizacji pozarządowych.

12. Sposób monitorowania realizacji programu

Koordynatorem 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny na lata 2018 – 2020 jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będzie poprzez gromadzenie i analizę danych, sporządzoną na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań. Pełna ewaluacja programu zostanie przeprowadzona po zakończeniu okresu jego realizacji, tzn. po dniu 31.12.2020 roku.